

College van B&W Amersfoort
Stadhuisplein 1
3800 EA Amersfoort

E-mail secretariaat:
secretaris@seniorenraadammersfoort.nl
Postadres:
Seniorenraad Amersfoort
Stadhuisplein 1
3811 LM Amersfoort

Rabobank rek.nr. 12.31.92.382
t.n.v. Penningmeester SRA Amersfoort

Amersfoort, 26 mei 2014

Betreft: Advies Conceptraadsvoorstel: Herinrichting hulp bij het huishouden (HH) per 2015

Geachte Dames en Heren,

De grote lijn van het raadsvoorstel gaat om de ontwikkelingen van de huishoudelijk hulp binnen het sociaal domein in relatie tot de Wmo 2015. In 2014 is dit nog een maatwerkvoorziening; in 2015/2016 zal het een algemene voorziening zijn en per 2017 moet het algemeen gebruikelijk zijn.

In de Wmo 2015 staan definities van een maatwerkvoorziening en een algemene voorziening. De term algemeen gebruikelijk wordt niet gedefinieerd. De definities in de wet zijn als volgt:

- *maatwerkvoorziening*: op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen:
 - 1^e ten behoeve van zelfredzaamheid, daaronder begrepen kortdurend verblijf in een instelling ter ontlasting van de mantelzorger, het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen,
 - 2^e ten behoeve van participatie, daaronder begrepen het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen en andere maatregelen,
 - 3^e ten behoeve van beschermd wonen en opvang.
- *algemene voorziening*: aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning.

Algemeen gebruikelijk zou dan kunnen zijn datgene wat vrij in de maatschappij beschikbaar is voor iedereen, door zelfproductie of aanschaf. Te denken valt aan levensmiddelen en kleding, waarbij de overheid zich niet bemoeit met verkrijgbaarheid of prijsstelling. Als dit juist is dan is in 2017 naast de voedsel-, kleding- en speelgoedbank een huishoudelijke hulpbank te verwachten. Kortom: geef een definitie van de term *algemeen gebruikelijk*.

De Wmo 2015 hanteert de definitie *een gestructureerd huishouden* in plaats van *een schoon huis*. Dit moet in minder uren met alle risico van vervuiling en gevaar voor de gezondheid.

Erg jammer is dat de aanleiding voor de nieuwe werkwijze gevonden wordt in de Wmo 2015 en de bezuinigingsnoodzaak. Na de kanteling in dit lopende decennium zou ook het mensbeeld uitgangspunt kunnen zijn. Mensen vinden het niet prettig om afhankelijk te zijn. In plaats van een gebureaucratiseerde overheidsregeling is aanvulling van de eigen mogelijkheden goed voor het gevoel van eigen waarde. Het is fruiskend voor mensen in het sociale domein om te verworden tot een object van zorg gesplitst in acht onderdelen, zoals vermeld op pagina 4 en 5 van het raadsvoorstel. Uit de slotalinea van 1.3 blijkt dat de gemeente wel weet wat goed is voor deze objecten van zorg. Het is een gemiste kans om maatschappelijke onrust (pag. 8) over deze verandering te beteugelen.

De Seniorenraad maakt zich grote zorgen inzake de onduidelijkheid en de overspannen verwachtingen van de wijkteams.

Taalgebruik

Pag. 2. Het beoogd effect is dat het voorzieningenniveau voldoende goed op peil blijft, zodat mensen die ervan afhankelijk zijn er gebruik van kunnen blijven maken. Of dit voor de cliënten voldoende is, lijkt niet belangrijk te zijn. Wie bepaalt wat voldoende is?

1 Hulp bij het huishouden: context De opsomming van getallen en percentages maken het geheel onnaspeurbaar. Deze verwarring is op te heffen door uitsluitend de getallen te vermelden. De percentages kunnen er tussen haakjes achter worden gezet. Verder is een duidelijke aanduiding van HH1 en HH2 van belang en werken vage omschrijvingen als licht en zwaar verwarrend.

Het is mogelijk dat definities, zoals die van zelfredzaamheid, door de behandeling in de Eerste Kamer nog worden aangepast.

Pag. 3 De zin: Geredeneerd vanuit deze nieuwe benadering van schoonmaakondersteuning, zien we HH op den duur niet meer primair als gemeentelijke verantwoordelijkheid. Wordt hiermee wordt bedoeld: Geredeneerd vanuit de nieuwe benadering van schoonmaakondersteuning, zal HH op den duur geen gemeentelijke verantwoordelijkheid meer zijn.

Werkwijze in de overgangperiode De eerste zin is dwingend geredigeerd. Daardoor heeft de hulpvrager geen mogelijkheid om met het wijkteam van mening te verschillen. Als u een mensbeeld zou hanteren waarbij vraagsturing de norm is dan is een dergelijke handelwijze daarmee strijdig. Verderop in deze paragraaf gaat het om de volgende trits: a) de eigen mogelijkheden (eigen kracht), b) de mogelijkheden van het sociale netwerk van de cliënt en c) iemands beperkingen. Dit laatste zou moeten zijn: iemands tekort voor zelfredzaamheid. *Resultaatgestuurde financiering* De financiering die hier gehanteerd wordt is niet resultaatgestuurd, maar gebaseerd op gemiddelden. De zin: Om te sturen op het resultaat zal de aanbieder samen met de cliënt afspraken maken en bekijken wat er nog aanvullend vanuit de eigen kracht of vanuit het netwerk kan worden ingezet. Het wijkteam heeft al bekeken wat de inzet van eigen kracht en netwerk kan zijn. Dat is dus uitgeput. Het tekort voor zelfredzaamheid zou dan op initiatief van de aanbieder resultaatgestuurd moeten zijn. Dit is ook weer een faliekant verkeerde benadering. De cliënt is regisseur, want hij is ook degene die betaalt. De aanbieder is dienstverlenend en als deze tekort komt kan hij onder strikte voorwaarden bij de gemeente extra budget aanvragen. De gemeente is verantwoordelijk voor de werkzaamheden van het wijkteam met toeleiding en toegangverlening inclusief het soort pakket. Het gaat dus niet aan om dit te laten oplossen door de aanbieder en de cliënt, waarbij deze laatste nagenoeg altijd de zwakke partij is.

Pag. 4 *Eigen bijdrage* In de eerste zin wordt een gemeentelijke belasting aangekondigd voor hulp bij het huishouden. Dat zal zeker exorbitante maatschappelijke onrust opleveren. De daaropvolgende zin is onduidelijk voor wie het systeem dat artikel 2.1.4 van de Wmo 2015 hanteert niet kent. De Seniorenraad adviseert de volgende redactie van de eerste twee zinnen.

Voor het gebruik maken van de algemene voorziening Hulp bij het Huishouden gaat de gemeente Amersfoort aan alle gebruikers ervan een eigen bijdrage vragen. De eigen bijdrage is maximaal de kostprijs. Op basis van de kaders van het minimabeleid van de gemeente worden kortingen verstrekt op de eigen bijdrage. Ook voor specifieke doelgroepen, die niet ressorteren onder het minimabeleid van de gemeente, kunnen kortingen worden verstrekt op de eigen bijdrage.

De laatste twee zinnen passen hier prima na.

4. Situatie voor de cliënt vanaf 1 januari 2015 De zin: Vanuit de gemeente wordt een eigen bijdrage gevraagd. kan worden geschrapt, omdat die in de paragraaf daarvoor staat. Cliënten kunnen als ze er niet uitkomen met de aanbieder een klacht indienen. Waar niet uitkomen? Waar een klacht indienen? Wie is aan de uitspraak gebonden? Kan het ook betrekking hebben op het wijkteam dat het volgens de cliënt verkeerde pakket heeft vastgesteld? Als een maatwerkvoorziening geweigerd is dan moet dat tot een beschikking leiden en die is vatbaar voor bezwaar en beroep.

1.2 Een schoon huis is niet langer enz. Hier wordt gesteld in de laatste twee zinnen: Het is dan mogelijk "schoonmaakondersteuning", na een overgangperiode, als algemeen gebruikelijk te gaan aanmerken en een vangnet in te zetten voor ondersteuning van de meest kwetsbaren. Dit vangnet wordt de komende tijd verder integraal (vanuit verschillende afdelingen) vormgegeven. Wat wordt in relatie tot schoonmaakondersteuning bedoeld met de meest kwetsbaren? Wat zijn de gradaties van kwetsbaarheid? Is er momenteel nog geen reden om het vangnet in te zetten, of zijn er geen kwetsbaren?

Onder 1.3 wordt gesproken over 'de kantelingsgedachte' Deze manier van denken en handelen gaat uit van de gelijkwaardigheid van de cliënt en de gemeente bij het keukentafelgesprek, waarin tot een gezamenlijke probleemoplossing wordt gekomen. Dit begrip wordt door de gemeente op geheel eigen, beperkte wijze gehanteerd!

Pag. 6. 4.1 laatste zin zou moeten zijn: De financiële bijdrage begrenzen we waarbij de financiële draagkracht leidend is en we rekening houden met stapelingseffecten.

5.3 Bij de werkwijze is duidelijk dat de cliënt eerst al eens aan het wijkteam heeft duidelijk gemaakt wat de mogelijkheden van hemzelf en zijn netwerk zijn en dan moet dat nog eens met de aanbieder van de huishoudelijke hulp gebeuren. De aanbieder heeft inmiddels al zijn budget te horen gekregen en weet dus hoe lang zijn polsstok is. Wat de cliënt tekort komt aan hulp is jammer dan voor de cliënt. Iedereen heeft inmiddels gewassen handen!

6.1 Hieruit blijkt dat de gemeente opdrachtgever is en dus de tarieven vaststelt. De kwaliteit die daarvan het resultaat is kan toereikend zijn voor de cliënt, maar ook schromelijk tekort schieten.

Pag. 7 4. ongewenste stapeling Het is niet duidelijk wie de ongewenstheid uitmaakt. de gemeente legt zich een inspanningsverplichting op (geen resultaat) om ongewenste stapelingseffecten te voorkomen.

Pag. 8 6. De uitsluiting van een aanvullende maatwerkvoorziening is in lijn met de Memorie van Toelichting. Evenwel is een maatwerkvoorziening in plaats van de algemene voorziening wel mogelijk als de persoonlijke omstandigheden daartoe aanleiding geven.

Pag. 9 Als de bezuiniging niet wordt gehaald dan wordt dit over de rug van de cliënten hersteld.

Laatste alinea: Deze is geredigeerd voor vergeetachtigen. Dubbelingen weghalen zodat er een duidelijke tekst overblijft.

Raadsbesluit

4. het houden moet zijn: het huishouden

5. resultaat gefinancierde inkoop moet zijn: gemiddeld gefinancierde inkoop.

Spelfouten

Pag. 1 punt 4 houden moet zijn: huishouden

Pag. 4 tweede regel bijdragen moet zijn: bijgedragen

1.2, tweede regel er moet zijn: erop

1.3, tweede regel Awbz moet zijn: AWBZ

Pag. 5 eerste streepje, tweede regel rijd moet zijn: tijd

idem derde en vierde regel schrappen, omdat hetzelfde bij het vierde streepje staat

Pag. 6 4.1 derde regel het woord garanderen schrappen, omdat het verderop weer staat

5.1 Het kwaliteitsaspect: ons moet zijn: onze

idem Keuzevrijheid: contracten moet zijn: contracteren

6.1 te laten vast stellen. moet zijn: vast te stellen.

Pag. 7 3. eerste regel het woord gaat moet zijn: gaan (uren is meervoud)

4. laatste bijzin haar is fout. Beter is het lidwoord: een

Pag. 8 voorlaatste regel her moet zijn hier

Pag. 9 het laatste woord toe. moet vervallen

Pag. 10 Artikel 7.9 van de concept Wmo 2015 is inmiddels 8.9 geworden in het voorstel aan de Eerste Kamer

Cliënten en adviesraden moet zijn: Cliënten-

vijfde regel AWBZ moet zijn AWBZ-voorzieningen / van afvolgend moet zijn: vanaf volgend

De Seniorenraad adviseert:

1. De overwegingen in het eerste deel (grote lijnen) nader te beschouwen en te wijzigen dan wel toe te lichten.
2. De opmerkingen over taalgebruik kritisch door te nemen en te zorgen dat de duidelijkheid van uw bedoelingen zonneklaar blijkt.
3. De spelfouten te doen verbeteren.

De Seniorenraad verzoekt u dit advies bij het raadsvoorstel te verstrekken aan de leden van de gemeenteraad.

Met vriendelijke groet,

Heimen Hooijer, voorzitter.

Reinier Dorgelo, secretaris.